

Informace, dezinformace a informační etika XI

PhDr. Jiří Stodola, PhD.

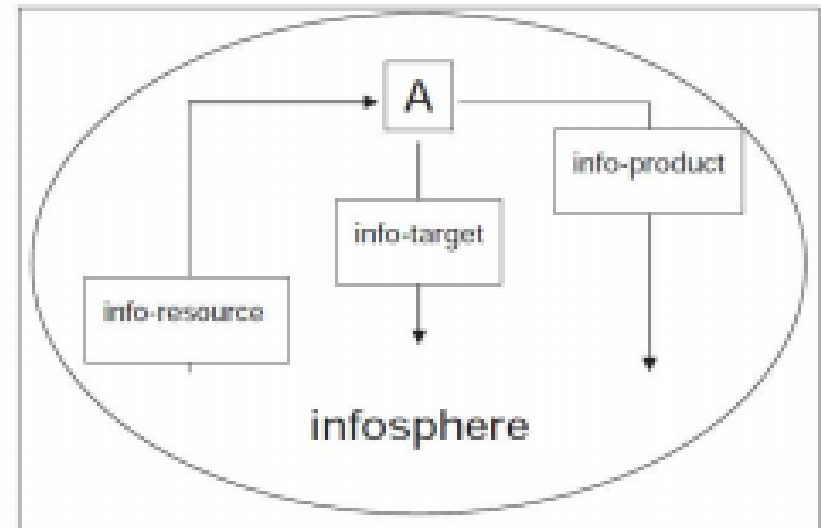
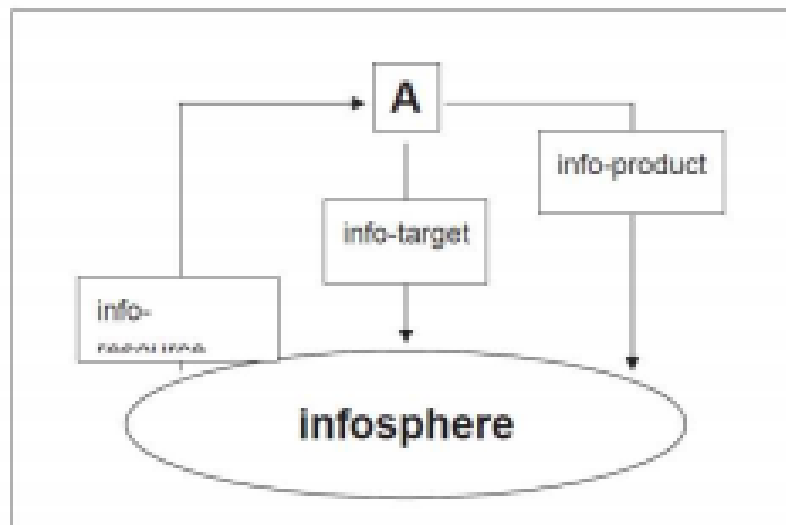

Informační etika

- Jednání při nakládání s informacemi
- Co je informace?
- Ontologické pojetí – strukturovanost
uspořádanost
- Epistemologické pojetí – zpráva, obsah zprávy
- Transcendentální pojem
- Je informační etika etikou speciální,
aplikovanou?

Floridi

- Agent – interaktivní, autonomní, adaptibilní systém
- Infosféra
- Mikroetika (speciální) – makroetika (univerzální)

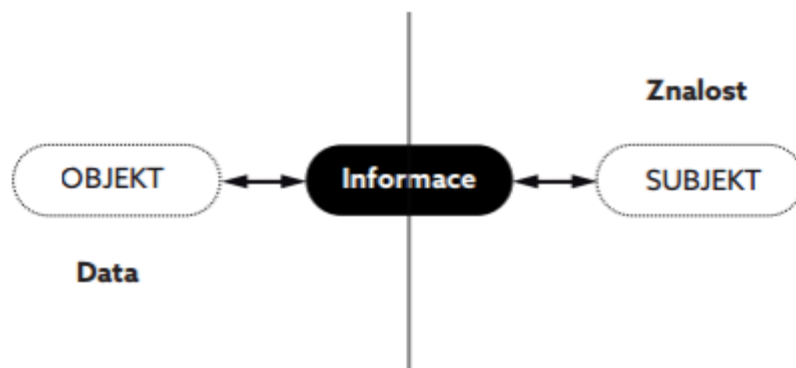

Floridi

- Univerzální etika
- Informace – bytí, dobro
- Není rozvinutý subjekt

Informace

- Objektivní i subjektivní
- Data, která mají potenciál vytvořit či aktuálně vedou k vytvoření znalosti.

Podmínky informativnosti

- Data
- Správně uspořádaná
- Smysluplná
- Pravdivá

- Nová
- Relevantní
- Použitelná

Kvalita informace

- Konsistence
- Přesnost
- Úplnost

Data

- Jednotka difference
- De re (substance), de dicto (akcidenty), de signo (znaky)
- Taxonomická (vztahy), typologická (různé typy), ontologická (informace vždy reprezenotvány daty) a genetická neutralita (jsou nezávislé na tom, kdo je informován)

Znalost

- Osoba O ví, že $T \leftrightarrow \dots$
- (1) T je pravda;
- (2) osoba O pokládá T za pravdivé;
- (3) přesvědčení osoby O, že T je pravda, je podložené (epistémicky oprávněné).

Moudrost

- Ctnost teoretického rozumu (sofia), ctnost praktického rozumu (prudentia)
- Cíl poslední blaženost
- Dílčí cíle – prostředky k cíli poslednímu
- Vybíráme je díky prozíravosti
- Slouží nám informace
- Posuzujeme rozumem na základě přirozeného zákona

Principy informační etiky - Floridi

- Informace dobro, entropie zlo
- 0. v infosféře by neměla být způsobována entropie (nultý zákon);
- 1. v infosféře by se mělo předcházet entropii;
- 2. entropie by měla být z infosféry odstraňována;
- 3. rozvoj informačních objektů stejně jako celé infosféry by měl být podporován prostřednictvím uchování, kultivace a obohacování jejích vlastností.

Floridiho etika

- Široký záběr
- Neantropocentrická
- Odhlíží od toho, kdo ji v konkrétním čase na konkrétním místě formuluje – od člověka
- Ignoruje tradiční koncept entropie – termodynamický

Jiří Stodola

- 0. v infosféře by neměla být způsobována entropie, pokud to není nezbytně nutné (nultý zákon);
- 1. infosféra se skládá ze čtyř vrstev (od nejnižší po nejvyšší): anorganické, organické, duševní a duchovní; nezpůsobování entropie u informačních objektů vyšší úrovně má přednost před nezpůsobováním entropie u informačních objektů nižší vrstvy (vertikální zákon);
- 2. uvnitř konkrétní úrovně infosféry platí, že nezpůsobování entropie vedoucí k zániku individuálního informačního objektu má přednost před nezpůsobováním entropie, která nepůsobí zánik individuálního systému (horizontální zákon);
- 3. v infosféře by se mělo předcházet entropii;
- 4. entropie by měla být z infosféry odstraňována;
- 5. rozvoj informačních objektů stejně jako celé infosféry by měl být podporován prostřednictvím uchování, kultivace a obohacování jejích vlastností. Mravné informační jednání je pak takové, které dodržuje zároveň pravidlo 0, 1 a 2 a zároveň alespoň jedno z pravidel 3, 4 a 5.

Dezinformace

- Nutnost postulovat pravdivost jako součást informativnosti, jinak dezinformace může být žádoucí
- Ball-Hilellův paradox – tautologie neinformativní, kontradikce maximálně informativní
- Otázka užitečnosti informace

Princip informační etiky

- Hodnota informace – poznání – jednání – cíl
- Je třeba získávat, vytvářet a uchovávat informace a vyvarovat se získávání, tvorbě a uchovávání toho, co informace nejsou.
- Informace – data, správně uspořádaná, smysluplná, pravdivá, nová, relevantní a použitelná.
- Nutné splnit objektivní podmínky